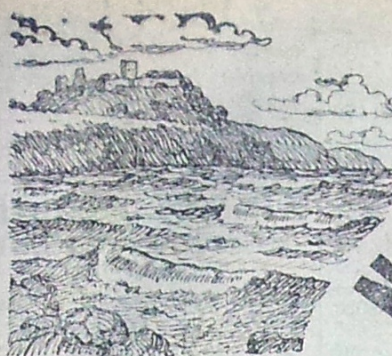

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaaet i et Antal af 1600 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 412

Fredag den 19 August 1921

9de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvesen eller ved
vore Bud i Allinge, Sandvig, Ølsker, Ru-
sker, Rø og Klemensker

"Nord-Bornholms Ugeblad"

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertisering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

August.

—o—

Guldgule Marker med bøjede Vipper,
Hundredagssol og Vind fra Sydøst;
Mælken, der fylder i Spande
og Siripper,
Mejemaskinen, der pudses til Høst.
Storkenes Samling til Rejsen
mod Syd,
Middagsøvnstilhed i dæsig By.
Vinløv og Asters i fejreste Dragt,
det er August, din vemodige Pragt.

Vilte Farvel til den flygtende
Sommer,
Kornmodsglans Gnisten
i ravnsorte Nat.
Middagen krydret med Æbler
og Blommer,
Kornblomster smykker hver
Pigellis Hat.
Ællingers Rappen og
Kyllingekampe,
Myggenes Svirren om Lysthusets
Lampe,
Ungdommens Jubel om
Høstfestens Neg —
slutter, August, du al Sommerens
Leg.
Marie Jørgensen.

Tilliden

mellem Købere og Sælgere
maa genskabes.

—o—

— Ved Købestævnet i Fredericia
holdt Handelsminister Rothe en
Tale, hvori han bl. a. udtalte:

Det er Stævnets fornemste Op-
gave udtal til at vække Opmærksom-
hed for, hvad dansk Industri og
Haandværk til Trods for alle Van-
skeligheder formaa at yde, og ind-
adtill at søge at gengive Industriens
og Haandværkets Mænd noget af
den gamle Tillid til dem selv og
indgyde dem nyt Mod til ikke un-
der Tidernes Tryk at give op, men
lægge Kræfterne i med forøget En-
ergi og om nødvendigt finde nye
Veje og ny Midler til at komme
ikke alene uskadt, men lad mig og
saa sige, styrket og renset for Krigs-
tidens usunde Udvækster igennem
Trængslernes Tid, som er inde.

Ministerens fremhævede, at Kø-
bestævnet ikke burde forløbe upaaag-
tet af det store Publikum; thi Stæv-
nets Formaal: at udbrede Kendskab
til dansk Produktion, bør spredes
ud i de videste Kredse af Befolk-
ningen, og Parolen: Køb dansk Ar-
bejde! bør lyde over hele Landet,

højt og indtrængende, saa alle for-
staar, at man dermed bidrager til
Fædrelandets Vel paa bedste og
næsten eneste Maade.

Ministerens dvælede dernæst ved
Aarsagen til den økonomiske og
sociale Krise og fremhævede, at
Eksperimenternes Vej kunde være
den farligste Vej at slaa ind paa.
Regeringen maatte holde Hovedet
klart, bevare sit rolige Omdømme
og ikke lade sig vildlede af Slem-
ninger og øjeblikkelige Krav.

Forholdet er det, at Krisen er en
Konjunkturkrise, og de Foranstalt-
ninger, der er krævet, bl. a. af In-
dustrien, rammer ikke Ondet i dets
Rod, men forringer Købeevnen. —
Det, der skal gøres, ligger først og
fremmest i Befolkningens og Erhverv-
livets egen Haand. Under Krigen
har den danske Industri udvidet sig
stærkt til Priser, der ligger langt
over, hvad man med Rimelighed
kan forvente under normale Forhold.
Der er, som man har sagt, „pum-
pet meget Vand i mange Aktier.“

At pumpe Vandet ud igen, at gaa
til en Nedskrivning af Varelagrene,
at gaa til en Reduktion af Admini-
strationsomkostningerne, Direktør-
gager, Tantiemer og Mestersalærer,
en Nedsættelse af Arbejdslønnen og
Udnyttelse af Arbejdstiden, en For-
bedring af Kvaliteten og en mere
gennemført Specialisering af Fabri-
kationen, det er, hvad man efter vor
Mening i første Række kan forlange
af dansk Industri og Haandværk,
naar disse Erhverv nu henvender
sig til Staten om Hjælp.

Paa disse Punkter kan Staten ikke
gribe ind og bør efter min Mening
heller ikke gøre det. Paa visse Om-
raader kan den gaa i Spidsen, og
paa andre kan den muligvis øve en
vis moralsk Indflydelse: men lader
Industriens og Haandværkets Arbejds-
givere, saavel som Arbejdere, for Al-
vor Sagen op paa denne Maade,
saaledes som det i langt højere Grad
er sket i England, Amerika og Sver-
rig, saa nærer jeg ingen Tvivl om,
at det alder vil lysne for dansk Er-
hvervsliv.

Dvælede derpaa ved den Under-
søgelse, som Ministeriet for Tiden
foretager, og udtalte, at han var
gaaet til denne uden Fordomme.
Han havde imidlertid den Tro, at
man var ved Bunden eller nær ved
at naa den, og at det nu vilde bære
opad igen. Han frøede ikke at den
tyske Konkurrence i det lange Løb
vil blive farligere end den altid har
været, for Tyskland kan ikke i Læng-
den holde sine Arbejdere nede paa
den Sulteløn, de i Øjeblikket lever
paa; den nye, uhyre Skattebyrde
kan ikke andet end fordyre den
tyske Produktion i betydelig Grad,
og den tyske Seddelpresse maa og-
saa standse. En af Hovedaarsagerne
er Kreditsammenbruddet; uden Kre-
dit er intet økonomisk Liv i vore
Dage muligt, men Kreditten hviler
paa gensidig Tillid, og det er Tilli-
den, som er borte. At genskabe
denne Tillid mellem Køber og Sæl-

ger maa derfor være de første Skridt
henimod bedre Tider.

Augustnat.

En Baad, der styres
af hvide Hænder,
mens Fjorden spejlblank
med Morild brænder —
To mørke Øjne, der ler og blinker,
mens Bøgeskoven
ved Kysten vinker —
En Drøm, der svandt
med de lyse Nætter,
som Maanens Sølv
over Fjord og Sletter. —
NIELS VIBE.

Paa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.

(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

Gennem Cote d'Ors Højdedrag
slynger Vejen sig mellem Skove og
vinbevoksede Højdedrag, Floden er
her kun en lille Fos, som bolttrer
sig i Dalen. Af og til bliver den
borte for os, men vi hører dens
Rislen og kaade Spjæt mellem Klip-
per. Det er en vild og frodig Na-
tur, en behagelig Afveksling for det
mere ensformede Stetland. Her
er det Champagnen og Bourgognen
har sit Hjemsted, og den berømte
Vin smager saa lifligt, at det er os
en Overvindelse at gaa Vinstuerne
forbi.

I disse romantiske Egne veksler
Sandstensbrud med Kalkklipper og
Drypstendannelser, Vinhaver med
Fyrretræsskove. Vi kommer forbi
Tunneler og høje Jernbanebroer og
passerer Mussys og Chaillon, to
mindre Byer. Saa kommer vi ind
i en Grydelignende Dal, hvor høje
Popler spejler sig i stille rindende
Kanaler. Græsset staar saa friskt
og grønt i de sumpede Enge, og
for Enden af Dalen ligger en stor
Bygning, ud af hvilken Vandet ris-
ler fra en stor Hvelving. Det er
Saint Seine, den hellige Kilde, der
her har sit Udspring. Det mineral-
holdige Vand var fra Oldtiden kendt
som Lægemiddel, og den gamle
Kuranstalt søges endnu af mange
lidende Mennesker.

Sille og fredeligt er der i denne
Dal, saa uvirkeligt, drømmeagtigt,
som stod vi ved Indgangen til Un-
derværdenen, Dødens Have. Ikke
et Menneske, ikke en Lyd, kun en
ensformig Rislen og Pipen; det er
Floden Seine, der fødes, stiger op
fra Dybet, stille, umærkeligt, fylder
Kanalerne, glider frem, rolig og
majestætisk, frugtbar og — og
hindrer Klipper dens Løb, da bliver
den kaad og vild og bruser over,
vokser og vokser, bærer Skibe paa
sin Ryg, elskes og frygtes og for-
svinder endelig lydløst, umærkeligt

i det store Hav — et Billede paa
Livets Forgængelighed.

Op ad Skraaningen ligger den
lille By, St. Seine, stille og fornem,
men uden Interesse for os.

Næste Dag havde vi en anstrængt
Tur gennem Fyrreskove og gene-
redes meget af Torden og vold-
somme Regnbyger. Vejen slynger
sig op og ned i en Mængde Bug-
ter, og oppe fra Højdedragene tit-
ter de graa Klippemasser frem mel-
lem grønne Træer.

Saa naaede vi Cote d'Ors Højde-
ryg og oppe fra et Kirsebærtæ, der
stod ved Vejen, havde vi en præg-
tig Udsigt over Dijon, der ligger
nede i Dalen. Vi nød længe den
vidunderlige Udsigt og de saftfulde
Bær, vandrede derpaa ned af Guld-
højene og var snart inde i Byen.

Dijon er en gammel interessant
By med over 60,000 Indbyggere.
Hovedgaderne har dog, ligesom i
Troyes, et vist moderne Tilsnit med
Asfalt og elektriske Sporvogne, 15
store Torve, brede Gader og stadle-
lige Bygninger. De gamle Fæst-
ningsværker er omdannet til brede
Boulevarder og Anlæg, de nye lig-
ger nu oppe paa Højderyggen. —
Blandt interessante Bygninger maa
nævnes det gamle gotiske Slot, op-
ført af Ludvig XI. Hertugerne af
Bourgunds gamle Slot med to Taarn,
Domkirken St. Benique med en ro-
mansk Krypt og Notredeamkirken
med den pragtfulde Facade.

Cæsar skal have grundlagt Staden,
og i Middelalderen var den Bour-
gundernes Hovedstad.

Det var meget varmt den Dag,
saa vi naaede desværre ikke at se
alt, hvad vi ønskede, om Aftenen
spiste vi Omelette au lard i et Trak-
tørsted udenfor Byen. Den trykkelige
Hede afløstes af et frygteligt Uvejr,
Lynene glimtede og Tordenen bul-
drede. — Vi maatte blive der om
Natten, og jeg blev syg og fik Op-
kastninger; den megen Frugt og
Æggelagen vilde ikke forliges.

Næste Dag var jeg udrænset og
i fuld Vigour. Vi naaede en anden
fransk Flod, Saone, der løber ud i
Middelhavet, Vi var i Syden nu,
alle Nordboeres Længsels Maal, og
forstærkede uvilkaarligt vore Skridt.

Her ligger en anden fransk Fæst-
ning og By, Auxonne, og spejler
sine gamle Byporte i Floden. Byen
har, som de fleste franske Byer, en
gammel Kirke, der imponerer ved
sin Størrelse, toppede Brosten i Ga-
derne og skumle gamle Stenhuse.

Vi finder en Skomager, der skal
både vort Fodtøj, og en Barber,
der skal afskære en generende Haar-
vækst, og saa gaar det alder ud ad
Landevejen.

Den 20. Juli naaede vi Dole i
Dep. Jura efter en hurtig Marsch
gennem veksellende, noget ufrugtbar
Egne med skovklædte Bakke-
drag. Byen har mange gamle Bygninger
og romerske Oldtidsminder samt et
Musæum for Oldsager. Gammel im-
ponerende Kirke og smukke Parker

med store antike Marmorbænke. —
Vi spiste vor Aftensmad derude og
saa paa Folkelivet. Deltte en Kande
Vin paa en Restauration og gik vi-
dere i det herligste Vejr.

Vi fulgte Doubsfloden op gennem
Dalen, der var tæt befolket. Floden
leverede Kraft til adskillige Fabriks-
virksomheder, og da det var Søn-
dag Aften var der Dans og Lystig-
hed overalt i Smaabyerne. De fleste
unge Piger var nydelige og med et
Temperament, man i Længden ikke
kunde staa ufølsom overfor. Nielsen
havde allerede mistet sin tyrkiske
Ring og jeg var glad over, at vi
snart var ude af det letsindige Fran-
krik, hvor Danseboderne var fyldte
og de mægtige Kirker stod gabende
tomme.

Saa gik vi da hele Natten fra By
til By, og ved 6-Tiden stødte vi
paa de sidste blege, forvaagede Ska-
rer af fransk Ungdom, der parvis
vandrede hjem eller direkte til Fa-
brikkerne i Besancon.

Besancon var den sidste større
franske By, vi kom til. (60,000 Indb.)
Doubs løber lige igennem denne
gamle By, hvor de maleriske Huse
ligger og spejler sig i Vandet. —
Dalen er ganske smal og oppe paa
Jurabjergene, der skærmer Byen,
ligger stærke Forter og Fæstnings-
værker. Interessant var Torvehan-
delen, alle disse Telte, Kampepara-
plyer og Zinktage, der skulde be-
skytte de Handlende mod Solens
Brand. Et broget sydlandsk Billede.
Den smukke gotiske Domkirke er
fra det 11. Aarhundrede og her fin-
des mange Ruiner fra Romertiden,
bl. a. en stor Triumfbue, Porta ni-
gra, der nu danner en af Byens
Porte. Den nyere Del har lige og
brede Gader og paa Torvene pjasker
Fontæner og er rejst Mindesmærker.
Besancon er særlig kendt for sin
Urindustri, der beskæftiger c. 13000
Arbejdere.

Udenfor Byen snævrer Dalen sig
ind til et snævert Pas, hvor store
gamle Fæstninger ligger paa Bjerg-
toppene og dominerer Dalen. Og-
saa ude i Floden paa en Klippe
ligger et gammelt Slot eller Fæst-
ning.

Vi slap dog uantastet gennem
Passet — kørende med en fransk
Bonde, og overnattede i en Gæst-
givergaard oppe i Bjergene.

Næste Dag kom vi gennem nogle
smaa Turistbyer, Ornans og Vuille-
fians, der ligger ved en lille Fos,
der bruser frem oppe i Dalen. Gik
videre og kom alder op at køre med
en Bondevogn. Bønderne er meget
snakkesalige og fortæller os om alt,
hvad der er at se, og Egnerne og-
saa vidunderlig smuk. Bjergene
bliver højere og vildere med Tun-
neller, skummende Vandfald og ud-
sprængte Klippeveje.

Saa naar vi alder et snævert Pas,
ved Pontalier, den sidste lille fran-
ske Bjergby. Vi stiger af og gaar
ind gennem Byporten, hvorover der
staar „Republique Francaise“. Uden-

for ligger to store, imponerende Forter højt oppe paa Klippekrønen, Fort de Joux og Fort de Larmont, og behersker Indgangen til Frankrig.

Forkortelser.

Prof. Kristoffer Nyrop skriver i „Tilskueren“ interessant om, hvorledes man i næsten alle Sprog forkorter visse Ord, saa de kun bliver til Bogstaver. Lad os for Danmarks Vedkommende nævne Ø. K. (Østasiatisk Kompagni), K. F. U. M., K. F. U. K., I. O. G. T., o. s. v. Et Par Smaaudrag.

En bekendt og meget yndet Løber som fabrikeres af Benediktinermunkene, kaldes almindeligt herhjemme Dom. Denne Benævnelse, der, saa vidt jeg ved ikke bruges i noget andet Land, er fremkommet ved Sammenlæsning af tre Bogstaver D. O. M. paa Etiketten, og som er en Afkortning af dio optimo mœimo (indviet til den bedste og højeste Gud), en oprindelig hedensk Tempelinskrift, som den katolske Kirke tog i Arv.

En højstaaende fransk Embedsmand fortæller Nyrop følgende kostelige „Forkortnings“ historie fra Krigene:

En Dag modtog en Eskadronchef Ordre til hurtigst muligt at sende J. P. P.erne tilbage til Kassernen. Han bryder sit Hoved med de hemmelighedsfulde Bogstaver, men han kan ikke finde ud af, hvad de betyder. Da han imidlertid ikke ønsker at røbe sin Uvidenhed, klarer han sig paa en meget nem Maade. Han lader Ordren gaa videre til Regimentslægen med Anmodning til denne om uforløvet at tilbagesende alle J. P. P.erne. Lægen aner heller ikke hvad der menes med J. P. P. men han samler hurtigst muligt alle Soldaterne og meddeler dem, at alle, der er J. P. P. skal sendes tilbage til Kasernen. En Del Soldater, der nok kunne ønske at faa en lille Ferie, melder sig som J. P. P. og sendes tilbage. Da de ankommer til Kassernen, spørger man dem forbavset, hvorfor de er bleven sendt tilbage. De forklarer, at de havde meldt sig som J. P. P. for da de var trætte og udasede af Tjenestens mente de, at der sigtedes til dem, og nu var de her, for at hvile ud efter de sidste Dages Anstrengelser. Denne Forklaring blev modtaget med et stormende Latterudbrud. — Er J. P. P.??? Ved I Fæhøveder da ikke, at J. P. P. er Benævnelsen for de Hopper, som man formoder at være drægtige (Jumens præsumées plejnes). Chefen burde have sendt Ordren til Dyrslægen, der sikkert straks havde forstaaet den.

Magyarisk Folkevis.

Denne lille Pige uden Elskov leved. - For et Kys, et enkelt, er til Tyv jeg blevet. Som Forbryder maa jeg uden Skaansel bøde, lænket fast i hendes Arme for min Brøde. Hvor de kære Fugle let og muntert flage, mellem Blomster sværmer Sommerfugle fagre, stiller i det blide Solskin deres Længsel... Tusind Gange mere kært er mig mit Fængsel. Intet Sted derude Glædens Bølger vælde rigt som i mit Fængsels Armesyndercelle. Blev jeg fri, jeg straks begik den samme Brøde, for paa ny at stultes i de Lænker søde. Chr. Stub Jørgensen.

En Høflighedsforening for Børn.

Det er selvfølgelig ikke herhjemme at man laver „Høflighedsforeninger“. Danske Børn, ogsaa bornholmske, er gennemgaaende altfor demokratiske til at lægge Vægt paa sli Bagatel, som Høflighed, og smiler ad Svenskerne overdrevne „Stil!“ Svenskerne er dog ikke de eneste, der sætter Pris paa Høflighed — noget de forresten har lært af Fransk-mændene —, men ogsaa de stolte Britter er begyndt at lære Høflighed i Skolerne. Foreløbig er det selvfølgelig ad Frivillighedens Vej, der paalægges heller ingen Tvang i England! — nej, man danner Foreninger, hvoraf ethvert skolepligtigt Barn kan blive Medlem. Der er i de sidste Aar oprettet en Mængde af disse Foreninger eller Forbund, der nærmest er at ligne ved den danske Spejderbevægelse; men da der ikke her paa Nordlandet findes nogen lokal Spejderforening — omvandrede Spejdere træffer man om Sommeren dog mange af, — skal vi gøre et Uddrag af Foreningens, d. v. s. den engelske Forenings Program.

- 1. Høflighed i Hjemmet. Hjælp dine Forældre. Vær god imod dine Søskende. Vær ikke egenkærlig. Gør dit bedste for at gøre dine Forældre Glæde.
- 2. Høflighed i Skolen. Hav Agtelse for dine Lærere. Hjælp dem saa meget du kan. Følg Skolens Regler og snyd ikke. Skær ikke i Pulten og tilsmuds ikke Bøgerne. Tillad aldrig at nogen straffes i dit Sted. Vær ikke fejg.
- 3. Høflighed i Leg. Mor dig, men vær ikke overgiven og kaad. Vær ikke stridbar og drillesyg. Gør ikke Nar ad dine Kammerater.
- 4. Høflighed paa Gaden. Gaa altid af Vejen for de voksne. Gør ikke Nar ad gamle og skrøbelige, men hjælp dem hellere, hvis det behøves. Kast ikke Appelsinskal eller Papir paa Gaden.
- 5. Høflighed ved Bordet. Slik ikke Kniven i Munden, spis med Gaffelen. Se efter at dine Bordfæller, særlig de, der sidder dig nærmest, har, hvad de behøver, og tænk ikke alene paa dig selv. Tal ikke med Munden fuld af Mad. Læg ikke Armene paa Bordet.
- 7. Høflighed mod dig selv fordrer at du er ærlig, sandhedskærlig og beskeden, ikke bruger upassende Ord, ikke er højroset, skyr daarligt Sejskab, altid er ren og pæn i Klæderne og aldrig gaar med ubørstet Fodtøj eller Klæder.
- 8. Høflighed i Almindelighed. Vær aldrig uopmærksom mod nogen. Glem aldrig at sige „Vær saa god“ eller „Tak“, naar du giver eller modtager noget. Pas dine egne Anliggender — og bland dig ikke uden Nødvendighed i andres. Gaa aldrig ind i en andens Værelse uden at banke paa. Vær opmærksom mod de ældre og de fremmede, luk Døren op for dem, find deres Hat, Stok, Parasol etc., naar de skal gaa, giv dem altid en Stol, naar de kommer ind i Værelset. Albyrd aldrig nogen, naar han taler. Vær punktlig.

Disse Høfligheds-Regler synes ikke at være mere overdrevne end at ogsaa Skolerne herhjemme kunde tage dem op. Hvor ofte ser man ikke, baade paa Gaden og i Hjemmet, Børn, der synes uvidende om Høflighedens simpleste Fordringer, og hvor ofte ønsker man ikke ved saadanne Lejligheder at kunne tage dem en Smule i Skole.

Høsten.

Se blot, hvor tungt belæst de kører Kornet ind, mens Marken ligger spundet i Solens gyldne Spind, det blanke Leblad blinker og skyder hvide Lyn, oh, sig mig, Barn af Byen, forstaa du dette Syn?

Du vidste forhen næppe, hvad Høstens Tid betød, Du aad blot ubekymret dit sunde, brune Brød, har nu du lært at lytte til Leens muntre Klang og klappende Maskiner, der klimper Høstens Sang?

Saa hør da hvad de synger: Paa Himlens Herskerord har Sommersolen skinneth og dækket Danmarks Bord, og modnet alle Marker trods Blæst og Bygeregn, mens Tjørnens hvide Blomster blev Bær i Hæk og Hegn.

Oh, det er sødt at leve og lystre Livets Lov! De Kim, som under Mulden ved Vintertide sov, stod op af Vaarens Vugge og strakte deres Straa, berusede af Livslyst, mod Himmelbuens Blaa.

Og Rugens Dræ har drevet for sagte Søndevind, hvert lille Aks, det mødte, har lukket Livet ind. Den hele grønne Ager en Soldag gav sig hen, thi Livets Lov skal lydes, at alt kan gro igen.

Men nu er Marken mejet. Det Solguld, Kornet drak, har skabt den gyldne Rigdom, som straalet Stak ved Stak, det Brød, som nu skal brydes og mætte Barnets Mund, derfor er intet heiligt som Høstens Højtidsstund.

Se blot, hvor tungt belæst de kører Kornet ind, mens Marken ligger spundet i Solens gyldne Spind; og klappende Maskiner og Leers muntre Klang, mens Heste tramper Takten, skal synge Høstens Sang. Aage Hermann.

Købstædernes Folketal.

	Aar 1921	Aar 1916
København	560,952	506,390
Frederiksberg	104,508	99,382
Gentofte	34,246	31,681

Tilsammen	699,706	637,453
Provinsbyerne:		
Aabenraa	7,930	7,869
Aakirkeby	1,496	1,443
Aalborg	41,613	38,102
Aarhus	74,211	65,858
Allinge-Sandvig	1,863	2,122
Assens	4,651	4,523
Augustenborg Fl.	747	1,016
Bogense	2,852	2,707
Esbjerg	21,185	18,925
Faaborg	4,684	4,577
Fredericia	17,250	15,206
Frederikshavn	9,403	8,532
Fraderikssund	2,963	2,666
Frederiksværk	2,022	1,788
Grenaa	4,519	4,039
Haderslev	13,005	13,046
Hasle	1,353	1,300
Helsingør	15,434	15,475
Herning	8,872	7,839
Hillerød	6,035	5,773
Hjørring	10,942	9,993
Hobro	3,864	3,907
Holbæk	11,167	11,271
Holstebro	8,433	7,343
Horsens	27,619	25,149
Højer Flække	1,115	1,249
Kalundborg	6,877	5,277
Kerteminde	3,065	2,872
Kolding	17,130	15,037
Korsør	8,937	8,380
Krisiansfeld Fl.	593	640
Køge	5,673	4,641
Lemvig	4,474	3,985
Løgstør	2,567	2,372
Løgumkloster	1,622	1,597
Mariager	1,304	1,025
Maribo	4,442	4,196
Marstal Hdlpl.	2,519	2,407
Middelfart	6,863	6,079

Nakskov	13,000	10,483
Nexø	2,721	2,722
Nibe	1,875	2,023
Nordborg Fl.	1,039	1,159
Nyborg	9,509	8,646
Nykøbing F.	12,969	11,670
Nykøbing M.	8,348	7,743
Nykøbing S.	3,598	2,621
Nysted	1,639	1,536
Næstved	10,000	9,812
Nørresundby	6,071	5,514
Odense	48,948	45,303
Præstø	1,469	1,463
Randers	26,456	24,428
Ribe	5,436	5,089
Ringkøbing	3,864	3,697
Ringsted	5,037	4,897
Roskilde	12,840	12,533
Rudkøbing	4,138	3,823
Rødby	3,267	2,110
Rønne	10,323	9,629
Saksøbing	1,798	1,781
Silkeborg	10,474	9,180
Skagen	3,854	3,212
Skanderborg	3,947	3,707
Skelskør	2,725	2,675
Skive	6,112	5,716
Slagelse	13,296	12,748
Sorø	2,692	2,615
Stegø	2,231	2,186
Storehedinge	2,278	2,154
Struer	4,708	4,166
Stubbekøbing	2,223	2,147
Svaneke	1,324	1,318
Svendborg	14,346	12,991
Sæby	2,271	2,138
Sønderborg	8,460	10,042
Thisted	7,277	6,833
Tønder	5,114	4,807
Varde	5,262	4,799
Vejle	21,629	19,671
Viborg	14,421	12,663
Vordingborg	5,175	5,685
Æbeltoft	1,951	1,704
Ærøskøbing	1,323	1,364

Ialt Bybefolk. 1,408,238 1,290,314
Tils. Provinsb. 708,532 652,861

For de sønderjydske Købstæder og Flækkers Vedkommende er Folketallet 1910 anført.

Fra Uge til Uge

Atter en Generalforsamling i Rø og Olsker Sygeplejerforening. Hele Forsamlingen beløb sig til 3, siger og skriver tre Medlemmer, der vedtog at lade Foreningen hvile til der muligvis til næste Aar kan blive Udveje for en Sygeplejerske, i Øjeblikket er der ingen til den Pris, vi kan magte. Vi havde Løfte om en til 1. Sept., men det Haab glippede; hun vil have videre Uddannelse. R. S.

Naar Høsten er endt og Maanestraalerne spinder Sølvskær mellem hvide Birkestammer, da er det, at Hr. Colberg indbyder Ungdommen til Høstfest paa Hotel Finnedalen. Solen skinner hver Dag, al Ting synes paa ny. Høstmaanedens synes skønnere end den fagreste Vaar. Bliver det paa Søndag — eller først paa næste Søndag, at vi skal træde Dansen paa Finnedalen? Ærb. — Vi lader Spørgsmaalet gaa videre. Red.

De lyse Nætter

er forbi, forsyn dem derfor med en kraftig Lommelygte til en billig Pris. Batterier, ekstra Udførelse, 75 Ø. P. J. Pedersen, Allinge.

En ung Pige

kan faa en let Plads straks eller senere hos Politibetjent Mauritzen, Sandvig.

En ny Fragtvogn

og en Gøg til en lille Hest er til Salg hos Smed Hermansen, Nymønt, Klemensker. Samme Sted antages en kraftig Dreng i Lære straks eller til 1ste November.

5 Kr. i Bøde

betaler sig ikke, naar De kan faa en prima Messinglygte for Kr. 8,50 hos P. J. Pedersen, Allinge.

Kiks og Bisquit

i stort Udvalg til billige Priser Skibskiks er atter paa Lager. Prisen billig. J. B. Larsen.

Allinge Biograf.

Søndag d. 21. August Kl. 8. Biens Arbejde.

Et meget interessant Billede af Biens Arbejds metode og dens Pasning.

Indlad dig aldrig med Fremmede. 2. Del.

Den kvindelige Millionær.

Amerik. Samfundsfilm i 4 Akter. Oplaget paa Foranledning af De forenede Staters Regering. En aldeles udmærket Film, som berigtiger dens Navn. Denne Afdeling er selvstændig.

Salon-Skydningen i 14. Kreds

begynder Søndag den 21. August om Formiddagen. Nye Medlemmer optages. G. H. Dam.

Stort Bal paa Søndag

den 28. August Kl. 8—1 i Bondestuen (Høiers Hotel)

Hus købes.

Et Hus med god Lejlighed og god Plads, hvor der kan drives Hønseri, ønskes til Køb eller Leje. — Billet mrkt. „Hus 33“ med alle Oplysninger modtager Bladets Kontor.

Et 4 Maaneders eller 1 1/2 aars Føl er til Salg eller Bytte med en Ko. Sigfred Pedersen, øst for Krashave, Klemensker.

Fein og Omegns Ungdomsforening

afholder Generalforsamling Lørdag den 20. August Kl. 7 paa Sommerlyst i Tein. Bestyrelsen.

Høstpærer til Salg. 20 Øre Pd. Nielsen, Kinkeløkke.

Al Slags Kørsel

med 1 Hest besørjes billigt. Frithjof Nielsen, Saudvig.

Husbestyrerinde.

En Pige, 30 Aar, søger Plads straks eller senere i en mindre Landejendom. Bladets Kontor anviser.

Alle Slags

Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Anton Sonnes

Maskinsnedkeri og Byggefornetning, Allinge,
anbefaler sig med alt til Faget henhørende, saavel Nybygnin-
ger som Reparationer.

Fra Lager anbefales Lister, Gerigter, Fodbrædder, Tøj-
ruller, Brandstiger, Trappetiger — ligesom vort Ligkistemag-
asin bringes i velvillig Erindring.

Nogle brugte Døre og Vinduer samt en Kakkellovn er
billig til Salg.

Fra 6te Juni gælder nye nedsatte Priser paa

Sparrer og Bjælker,

3/4" og 1" Udskudsbrædder.

Prisen er 15 og 20 pCt. lavere, saa nu kan der handles
billigt i

Nordlandets Handelshus.

Rene engelske Dampkul

til Tærskværker er paa Lager.

Om ca. 14-Dage ventes en Ladning af samme Slags-
Kul, som sælges til en lavere Pris.

Nordlandets Handelshus.

Prima dansk

Klid-Melassefoder i Sække

ventes om faa Dage. Dette er et udmærket Foderstof for Malkekvg,
Kalve og Grise. Billigste Pris i

Nordlandets Handelshus.

Vi beder om Bestillinger paa

bedste Sort London-Beckton Koks,

knuste og harpede, til Levering i September—Oktober Maaned.

Vi sælger disse Koks billigst mulig.

Nordlandets Handelshus.

Prima engelske Dampkul

er paa Lager til billigste Dagspris.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Et Parti Gødningskalk

sælges billigt.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Store Indkøb

som sælges særlig billigt!!

Superior hollandsk Kartoffelmel — bedste Sort
a 25 Øre 1/2 Kg

Dobbeltsiglet Sagomel, bedste Sort
a 25 Øre pr Halkilo.

Hvidt, skarpt Rismel — bedste Sort

a 33 Øre pr. 1/2 Kg

Extrafine, polerede Japan-Riis a 45 Øre 1/2 Kg.

Smaa Klare Japan-Riis a 32 Øre do.

Nordlandets Handelshus.

Kvindeligt Arbejderforbund

i Tein holder Fest paa Sommerlyst
i Tein Søndag den 21. ds. Kl. 4.

Festudvalget.

Olsker.

Olsker Sogns Sygekasse
afholder ekstraordinær Generalfor-
samling i Olsker Forsamlingshus
Lørdag den 27. August, Ell.
Kl. 4 1/2

Dagsorden er Vedtagelse af For-
slag til en ny Vedtægt i Henh. til
Sygekasseinspektorets Skrivelse,
foranlediget ved Ændringen af Sy-
gekasseloven og den ny Lov om
Invalidforsikring m. v.

Bliver Generalforsamlingen ikke
beslutningsdygtig i Henh. til Ved-
tægtens § 22, vil der umiddelbart
derefter blive afholdt en ny Gener-
alforsamling, hvor Forslaget kan
blive vedtaget ved almindelig Stem-
meflerhed.

Sygekassens Medlemmer bedes
møde talrigt.

Bestyrelsen.

15-16-aars Dreng

kan til 1. November faa Plads paa
Sjellegaard
pr. Allinge.

En 5 Kr. Seddel

er funden udfor Urmager Lindberg
og kan af Ejeren afhentes hos Fer-
dinand Johnsen, Allinge Vang, mod
Beløbet af denne Annonce.

RØDE KORS.

Dukken er vunden paa Nr. 147
og bedes afhentet af Vinderen i
Løbet af 3 Uger hos Fru Bertha
Pedersen, Allinge.

Grise,

som bliver 4 Uger den 24. ds. er
til Salg hos **H. A. Hansen,**
ved Bruumme, Rø.

Dansk Flormel

af højfin Kvalitet sælges nu for 28
Øre pr. Halkilo.

Ekstra Kvalitet **amerikansk**
Flormel ventes om faa Dage,
og Prisen paa dette bliver meget
lavere end før.

Nordlandets Handelshus.

Til Syltning

anbefales

Ima Demerara Sukker
Ima stødt Krystal Melis
Ima Topmelis. Stødt Melis
Spansk Peber, Hvid Peber
Lang Peber
Gul Sennep.
Heidelberg Sylte Eddike
Syltepulver
Pergament i smaa Ruller 25 Øre.

J. B. Larsen.

En Hest,

9 Kv. 4 Tom, er til Salg eller Bytte
med en større Hest.

J. M. Bøndsen,
ved Rø St.

Elever modtages i

Klaverundervisning

af Fru **M. Westfahl** og
Greta Westfahl.

Violinundervisning

af Greta Westfahl (om Vinteren i
Allinge).

Ægte italiensk Macaroni

Maizena
i 1/4 kg Pakker,
betydelig nedsat Pris

J. B. Larsen.

Prima Vognlys

Asps Cykellys
Prima Kronelys
Prima Stearinlys
til billigste Priser

J. B. Larsen.

Klipfisk.

Fineste afnakket Klipfisk 1 Kr. 1/2 kg.

NB. Et lille Parti Klipfisk

udsælges for 50 Øre pr. 1/2 kg;

J. B. Larsen.

Prisen for Prima

Læder Tagpap

Nr. 0.0 er nedsat

med 2 Kr. pr. Rulle a 15 □ Alen.

Amerikansk

Asfalt-Tagpap

og

Isopal-Tap

anbefales til laveste Priser

Nordlandets Handelshus.

Prima

Kurvekufferter

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og
paa Land opmærksom paa, at enhver kan
faa optaget Artikler og Indlæg om Emner
af almen Interesse i „Nord-Bornholms
Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er
holdt i en sømmelig Form og indenfor
rimelige Grænser, samt at Indsendere—til
Underretning for Redaktionen—opgiver
Navn og Adresse. Ligeledes modtager
Redaktionen gerne Meddelelser om saa-
danne Ting og Forhold, som egner sig
til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet,
og det er en Selvefølge, at Redaktionen
altid vil jagttage den strengeste Diskre-
tion med Hensyn til sine Klider.

Til Syltningen

anbefaler vi os med

Topmelis, stødt Melis

Vanille i store Stænger

Syltepulver,

Salisylpulver m. m.

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Den bedste

Tagtjære

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Prima Svineskraa

bestaaende af Hvide, Ærter og Majs.

Ren **Majs, Knækmajs, Majsskraa**

sælges i

Nordlandets Handelshus.

Grove danske Hvedeklid

sælges for Kr. 13,20 pr. Sæk = 40 kg

Grove danske Rugklid

sælges for Kr. 12,00 pr. Sæk — 40 kg

Ny Sendinger af **Foderblanding, Soyaskraa**

Texaskager, Kokuskager,

Hørløkkager, valset Blandsæd.

Nordlandets Handelshus.

Prima amerik. Mel

Prisen særlig billig.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Vi anbefaler os med et me-
get stort Udvalg i

Strømper.

Sorte Bomuldsstrømper 85 Ø.

Hvide do. 95 -

Florstrømper 125 -

Silkestrømper 350 -

Fine heluldne engelske
i flere Farver 400 -

Nordlandets Handelshus

Ny 4 Personers Bil

og en 6-7 Personers Bil

samt 1- og 2-spænder Charabanc
udlejes billigt hos

V. Sørensen, Borre.

Telefon Sandvig 32.

Tagtjære, Tagpap
Papsøm

Alltid prima Varer. Prisen nedsat.

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne

St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i **Hasle** Onsdag Formd.

Ligkister & Møbler

anbefales.

L. Fikl, Klemensker.

Telefon n. 13.

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.

Spærkassen 10-12 og 2-4.

Branddirektøren do.

Stempelkontoret i Spærkassen. 10-12, 2-4

Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag

og Fredag Efterm., Mandag og

Torsdag Form.

Distriktslægen 8-9 og 2-3.

Folketingsamlingen paa Raadhuset:

Udlaan Fredag 7-8, (i Vinterhalvaaret

tillige Tirsdag 3-3.30).

Hjælpekassen: Formd. O. Thorngren.

Kasserer Snedker Chr. Lind, Sandvig.

Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6

Kammerkontoret 10-11 og 2-4.

Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.

Postkontoret: Søndagene 9-12 og 2-6

Søndag 9-10.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.

Skandinavien-Amerikalinien:

Agent Otto Gornitzka,

Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.

Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em.

Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.

Søndag 9-10.

Toldkammeret 8-12 Form., 2-5 Efterm.

COËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Vore

Bomuldsvarer er de billigste!

Bomuldslerred 70 cm bredt 100 Øre pr. m
do. 80 cm bredt 140 Øre —
do. 80 cm kippet 175 — —
God hvid Sherting 100 Øre
Dowlas og Medium 125 Øre
Bomuldstøj i forskellige Mønstre 100 Øre
do. 80 cm bredt 175 Øre

Nordlandets Handelshus.

Store

Derbyshire Kakkelovnskul

til Vinteren!

Vi har købt en større Ladning af disse gode Kul, som ventes til Levering først i Septembris Maaned. Vær saa god at give os Bestillinger, som vil blive ekspederet til laveste Pris.

Nordlandets Handelshus.

Prima

Standard Kæstbindegarn

til billigste Dagspris anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Ima Foderstoffer

Billigste Dagspriser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Gødning. Gødning.

Bestilling modtages gerne hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima Kolonialvarer

bedst og billigst hos

Allinge

Kolonial- & Produktforretning.

Vi har det stærkeste Arbejdstøj!

Blaa Bomuldsbenklæder Kr. 11,00
Ekstra svære do. Kr. 13,00
Overalls i store Numre Kr. 12,00
Bluserunder Kr. 7,50

Hvide Jakker og Benklæder haves altid paa Lager i alle Størr.

Nordlandets Handelshus.

Børnenes Rubrik

Vidunderbørn træffer man hyppigt i Musikkens Verden. I de andre Kunstarter er de mere sjældne, men de forekommer dog.

Kunstnerinden Eileen Sopor.

Denne 15 Aar gamle Pige har opnaaet den sjældne Ære at faa sine Billeder optaget af det kgl. Akademi i London. Vi ser hende ifærd med at undersøge Metalplader under Ælsningen.

Den af hendes Raderinger, som har vakt mest Opsigt, er den, du ser her, hvor nogle Børn svinger paa et Led.

Det er imidlertid ikke alle givet at kunne smykke vore Vægge med Billeder, vi selv har lavet, men saa fingernemme bør vi alle være, at vi kan tapelsere vore Værelser selv.

Skolepigerne undervises i Tapetsering.

Du ser, at Samfundet venter af dig ikke alene at du skal være en flink Elev i Skolen, men ogsaa at du allerede som Barn skal være din Moder en Støtte i Hjemmet. Nu lærer Pigerne jo baade Madlavning og Syning, og kan de ogsaa lære saadanne praktiske Ting som Tapetsering, saa kan de blive deres Hjem en endnu bedre Støtte. Vi har allesammen godt af at hjælpe med. Tro ikke at rige Folks Børn, der vokser op i Lediggang, er lykkeligere end du.

Eller hvad mener du om denne lille Negerdreng, der er sendt til Marked med en Gris? Han har bunden den fast til en Pind og bærer den i en Snor over Skulderen — det gaar lettere end at drive den. Tror du ikke han vil være stolt, hvis han faar Grisen godt

Kunstgødningen

til Efteraaret er paa Lager.

18 pCt. Superfosfat, 35 pCt. Kaligødning. Gødningskalk.

Priserne ere billigst i

Nordlandets Handelshus.

Til Nedsaltning af Kød og Sild anbefales

Groft spansk Salt og groft Køkkensalt
Tysk Stensalt til Hø og Grøntfoder.

Billige Priser i

Nordlandets Handelshus.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maaltider. — Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger Bornholms Vegetabil Margarine.

solgt og kan vende hjem til sin Far og Mor med Pengene.

Rønne-Allinge Jernbanes
Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	715	1250	730
- Nyker	731	110	746
- Klemensker	743	128	758
- Rø	758	146	813
- Humledal	806	154	821
- Tein	812	204	827
- Allinge	822	217	837
- Sandvig	830	225	843

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	540	910
- Allinge	937	548	917
- Tein	946	600	926
- Rø	950	604	930
- Humledal	1002	618	942
- Klemensker	1018	637	958
- Nyker	1030	650	1010
- Rønne	1050	710	1030

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	800	1235	730
- Nyker	816	1251	746
- Klemensker	828	103	758
- Rø	843	118	813
- Humledal	851	126	821
- Tein	857	132	827
- Allinge	907	142	837
- Sandvig	915	150	843

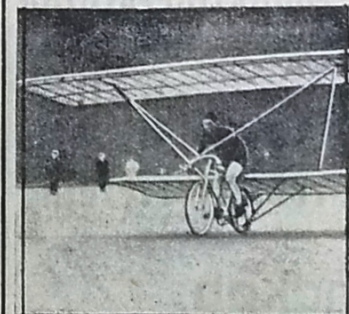
Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	555	910
- Allinge	937	602	917
- Tein	946	611	926
- Rø	950	615	930
- Humledal	1001	626	942
- Klemensker	1017	642	958
- Nyker	1027	652	1010
- Rønne	1045	710	1030

De Mænd, du ser paa dette Billede, er ogsaa sorte i Ansigtet, men de er ikke Negre. Det er amerikanske Opdagelsesbetjente, som hver Morgen gaar rundt i Fængslet, for at se de Forbrydere, der er fanget i Nattens Løb. Ofte kan de blandt de Fyre, der er arresteret for nalligt Slagsmaal, finde Forbrydere, der er eftersøgt for andre svære Lovovertrædelser, og da det har sin store Betydning, at disse Fejltente forbliver ukendte, saa optræder de med Maske paa.

Men skal vi ikke hellere forlade denne sørgelige Maskefest mellem Fængslets Jerngitter og søge ud under Guds blaa Himmel, hvor Fugle og Flyvemaskiner tumler sig. Der har du og jeg nu ogsaa en Chance.

Den kendte franske Cyklist og Flyver, Gabriel Poulain, har nemlig konstrueret en Cykleflyvemaskine uden Motor, med hvilken han har fløjet 7 Meter i en Højde af 40 cm. Det er ganske respektabelt som et første Forsøg. Du skal dog ikke prøve paa at efterligne det paa din egen „Vælted“, men rolig afvente Opfindelsens ydeligere Fuldkomnethed.

Onkel Peter.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

De bedste runde og firkantede
Vognlygter

i prima Udførelse sælges til Priser fra 15,50 Kr til 21 Kr. pr. Par.

Prima Stearin-Vognlys sælges i

Nordlandets Handelshus.